

Marcel Levi

Kennelijk voorzien al deze vertrouwenspersonen in een behoefte

VINCENT BOON

Nieuwe collega's

In ons ziekenhuis lopen talloze mensen met functies die er een paar jaar geleden nog helemaal niet waren. Niet zozeer omdat het toen een puinhoop was of zaken in het honderd dreigden te lopen, maar veelal omdat het inmiddels wettelijk verplicht is dergelijke functionarissen aan te stellen of omdat regelgevende en toezichthoudende instanties dit eisen. Zo hebben we milieubeheerders, medewerkers bescherming persoonsgegevens, een functionaris medische gassen, ergocoaches, biologische veiligheidsfunctionarissen, toezichthouders radioactieve straling, een verbouwingsveiligheidscoördinator, een functionaris proefdierwelzijn, en ga zo maar door. Al die mensen doen zinnige dingen, maar je kunt je wel afvragen of we niet totaal doorschieten als we al deze deelgebieden verplicht aparte functionarissen moeten aanstellen. Kennelijk vertrouwen onze regelgevers en toezichthouders ons alleen als we voor elk taakje een volledige functionaris rond hebben lopen. Al deze mensen hebben door wet- en regelgeving streng afgebakende werkzaamheden, zijn onderling lastig vervangbaar en doen dus alles bij elkaar een flink beslag op de middelen die je als instelling hebt om je kerntaken uit te voeren.

Ook andere functiegroepen schieten soms als paddenstoelen uit de grond en zo hebben we inmiddels een heel bataljon vertrouwenspersonen en ombudsmannen. Er zijn in de tussentijd vertrouwenspersonen voor problemen op de werkvloer, vertrouwenspersonen wetenschappelijke integriteit, vertrouwenspersonen voor klokkenluiders, vertrouwenspersonen voor arts-assistenten die in de knel zijn geraakt met hun opleiders, vertrouwenspersonen voor problemen in de thuissituatie, vertrouwenspersonen kindermishandeling, vertrouwenspersonen

seksuele intimidatie van co-assistenten, en vertrouwenspersonen voor promovendi die problemen hebben met hun proefschrift-begeleiders. Binnenkort zullen we waarschijnlijk een vertrouwenspersoon moeten aanstellen die kan worden benaderd als vertrouwenspersonen onderling in een conflict geraten. Ik vraag me weleens af of het voor een gemiddelde medewerker überhaupt nog wel duidelijk is waar je zo nodig het beste naar toe kunt in dit woud van vertrouwensfunctionarissen.

Je kunt er natuurlijk grappig over doen, maar kennelijk voorzien al deze vertrouwenspersonen in een behoefte bij medewerkers, studenten, junior onderzoekers en anderen. En tegelijkertijd kan het niet anders dan dat hun snelle opkomst helaas te maken heeft met een zorgelijk afnemend vertrouwen in direct leidinggevend en naaste begeleiders van deze groepen. Toen ik een groep arts-assistenten in ons ziekenhuis onlangs vroeg waarom ze met hun serieuze klacht niet direct naar mij waren gekomen maar zich in eerste instantie tot een externe vertrouwenspersoon hadden gericht, vertelden ze me dat deze mogelijkheid geen moment bij hen was opgekomen. Ik zie dit niet zozeer als een omissie van hen, maar veel meer als een falen van mijzelf als leidinggevende. Klaarblijkelijk is het voor mensen in veel gevallen niet goed mogelijk om terecht of onterecht te klagen over een situatie die hen dwarszit bij de directe supervisor of leidinggevende, zit hun afhankelijkheidsrelatie tot die persoon het geven van gerichte kritiek in de weg en roept een hiërarchische relatie bijna automatisch wantrouwen op. En dus moet er een onafhankelijke derde beschikbaar zijn om deze boodschap kwijt te kunnen. Dat mogen alle leidinggevend, afdelingshoofden en bestuurders zich weleens goed aantrekken. ■